

MAGYAR BÖLCSÖDÉK EGYESÜLETE
Bölcsődei Módszertani Szervezet
1119 Budapest, Létényi út 46 48.
Tel.: 06- 20/232 9205
e-mail: elnok.mbemodszertan@gmail.com

Bölcsődei ellátás szakmai ellenőrzése

Feljegyzés a Mezőkeresztesi Harmatcsepp Óvoda és Bölcsőde szakmai ellenőrzéséről.

A szakmai ellenőrzést a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal BOC/01/00661-2/2023. számú végzése, és a Magyar Bölcsődék Egyesülete felkérése alapján, 2023. augusztus 24.-én végezte Tóth Sándorné, szakértő.

A szakértői vélemény kialakításánál elsősorban figyelembe vett jogszabályok és dokumentumok:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.)
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet)
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Sznyr.)

AZ ELLENŐRZÉS ALÁ VONT INTÉZMÉNY ADATAI:

Fenntartó neve: Mezőkeresztes Város Önkormányzata
Fenntartó címe: 3441 Mezőkeresztes, Dózsa György u. 30. sz.
Képviselője: Majoros János
Intézmény neve: Mezőkeresztesi Harmatcsepp Óvoda és Bölcsőde
Címe: 3441 Mezőkeresztes, Dózsa György u. 58. sz.
Intézményvezető neve: Domján Attiláné
Telefonszáma: 06-30-0146627
E-mail cím: harmarcseppbolcsi@gmail.com
Ellátási területe: Mezőkeresztes Város közigazgatási területe

AZ ELLENŐRZÉS SORÁN ALKALMAZOTT MÓDSZEREK:

Megfigyelés, kiscsoportos beszélgetés, adatgyűjtés, dokumentációelemzés.

I. A BÖLCSŐDE ADATAI

- Engedélyezett férőhelyszám: 24 fő
- Felvett gyermekek száma: 18 fő
- Mai napon bent lévő gyermekek száma: 8 fő.

II. A NEVELŐ-GONDOZÓ MUNKA SZEMÉLYI FELTÉTELEI

1. Személyi állandóság, felmenőrendszer

A bölcsőde, 1 gondozás-nevelési egységből áll.

A felvett 15 főből, az alábbiak szerint alakul a létszám:

- Cica csoport: 7 fő: 4 fiú, 3 lány, 24-49 hó,
- Kisvakond csoport: 8 fő: 3 fiú, 5 lány, 29-44 hó közötti életkorúak.

Korai fejlesztett gyermek a 2022-2023 gondozási-nevelési évben csoportonként 2-2 gyermek került felvételre. Jelenleg hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem jár a bölcsődébe.

Vannak már gyermekek, akik átmentek szünet után az óvodába.

Gyermekek felvételét a szülők munkába állása indokolta. Ritkán kerül sor orvosi, védőnői javaslatból való felvételre.

Az Óvoda - Bölcsőde intézményvezetője óvodapedagógusi, és közoktatásvezetői végzettséggel rendelkezik.

Gyermekek ellátását: 4 fő szakember végzi, ebből:

- 1 fő szakmai vezető, kisgyermekgondozó-nevelői,
- 1 fő BA kisgyermeknevelői,
- 2 fő szintén kisgyermekgondozó-nevelői végzettséggel rendelkezik.

A nevelők munkáját 1 fő tanúsítvánnyal rendelkező bölcsődei dajka segíti (meg van a kisgyermekgondozó-nevelői végzettsége is).

A szakmai munkát segíti még 4 órában egy takarítónő, aki a másik 4 órát az óvodában tölti.

A felmenőrendszer és a kisgyermeknevelői állandóság minden kisgyermek nevelésénél, gondozásánál érvényesül. Szabadságolás, betegség miatti hiányzásnál egymást helyettesítik a nevelők.

Dajka hiányzásakor a takarítónő segít be 8 órában.

2. Az egyéni szakmai fejlődés lehetőségei

A kisgyermeknevelők folyamatosan részt vesznek továbbképzéseken. A szakmai vezető szeptemberben kezdi meg felsőfokú tanulmányait kisgyermeknevelői szakon.

Az intézményvezető támogatja a bölcsőde minden dolgozóját ismereteik, szakmai tudásuk tovább fejlesztésében. Nyomtatott szakirodalommal rendelkeznek, és folyamatosan nyomon követik a Magyar Bölcsődék Egyesületének honlapján megjelenő friss információkat.

III. A NEVELÉS-GONDOZÁS TÁRGYI FELTÉTELEINEK BIZTOSÍTÁSA

1. A 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 11. sz. mellékletében felsorolt felszerelések használata

A bölcsőde 2021 novemberében lett átadva. Eredetileg a település postaépülete volt. Az átalakítás és felújítás során minden, a működéshez szükséges helyiségeket kialakítottak.

A csoportszobák egymással nem egybenyithatók, ugyanis a két szoba közé építették be a fürdőszobát, illetve az átadót / öltözőt.

A csoportszobák jól beláthatók. Bútorok a gyermekek számára stabilan lettek elhelyezve, a fal melletti polcos szekrényeken elérhetőek, illetve jól láthatóan vannak elhelyezve a játékeszközök. A Cica csoportba már bekészítettek egy kiságyat, mert a jövő héttől felvételre kerül egy 9 hónapos csecsemő. A kiságy mellé helyezik majd a járókát is.

A megfigyelt játékeszközök jó minőségűek, többségében természetes alapanyagúak és sokszínűek. Kiválasztásuknál érvényesültek az egészségügyi, pedagógiai, esztétikai szempontok. Csoport létszámától több, funkciók szerint szétválogatva (építő, konyhai, babázási kellékek, mesekönyvek, finom motorikát fejlesztő, kreatív eszközök, stb.), tároló edényekben tárolva, gyermekek számára elérhető helyen találhatóak. A magasabban elhelyezett játékok jól látható helyen, nyitott polcon vannak elhelyezve, a gyermekek kérésének megfelelően a kisgyermeknevelők biztosították is ezeket az eszközöket.

Funkciók szerint nincsenek elválasztva a játéksarkok, de kialakításuk, az eszközök elhelyezése a gyermekek számára egyértelművé teszi, hogy melyik területen lehet babázni, építeni, pihenni, kreatívkodni stb..

A csoportszobák közvetlenül kapcsolódnak a fürdőszobával. A fürdő jól belátható, kis alapterületű, ennek ellenére is igyekeztek minden beépített és mobil eszközt elhelyezni, ami szükséges tisztálkodáshoz, pelenkázáshoz. A gyermekek által használt eszközök megfelelő magasságba lettek felhelyezve, ezzel segítve az önállósulási folyamatokat.

Az átadó, a fürdőszobával és a két csoportszobával is kapcsolódik. Az új öltözői bútorok a gyermekek jeleivel ellátottak, méretükből adódóan szintén segítik a gyermekek önállóságának kialakulását. A ruházatot, pelenkázáshoz szükséges eszközöket a szülők biztosítják.

A bölcsőde nagy terasszal és udvarral rendelkezik. Árnyékolás a teraszon előtetővel részben megoldott, vitorlavászonnal szeretnék meghosszabbítani, mert 10 óra után már besüt a nap.

Az udvar füves területén lett kialakítva két homokozó, amiből most csak egyet tudnak használni az árnyékolás hiánya miatt. A vitorlavászon felhelyezése folyamatban van. Az udvaron került elhelyezésre egy életkornak megfelelő méretű, és jó minőségű nagymozgást fejlesztő fa játszótér. Az eszköz alá ütés gátlónak gyöngykavicsot szórtak. Kis házikó bővítéssel még az udvari beépített eszközöket. Árnyékolást két meggyfa ad. Az udvar egyenetlensége miatt, a „járművek” használatára, szaladgálásra csak a teraszt használják.

Javaslat: kerüljön sor az udvar mielőbbi rendezésére a balesetek elkerülése végett, valamint, a nagymozgások lehetőségének nagyobb kiélésére. A két meggyfát ki kell vágni (a termés magját a gyermekek könnyen testnyílásokba dughatják, ami fulladáshoz egyéb egészségkárosodáshoz vezethet) és helyette gyorsan növény és lomdús fát kell ültetni. A beépített fa játszótér alatti gyöngykavics szintén veszélyes, hasonló okokból kifolyólag, mint a meggy, ezért felszedése, és pl.: gumitéglára való kicserélése szükséges. A nagy melegben nincs lehetőség kinti pancsolásra, ezért javasolt páraparu(k) felhelyezése!

2. A játszószoza, a gyermekek által használt egyéb helyiségek díszítése

A helyiségek pasztel színűre, illetve fehérre lettek festve. A díszítések, szolidak és a nyárra jellemző motívumokat jelenítik meg. Ez vonatkozik a csoportszobákra és az átadó helyiségre, előtérre is. A gyermekek alkotásai megjelennek az átadó helyiségben, melyek később haza is vihetők. A helyiségek dekorációi jól tükrözik a kisgyermeknevelők ízlésvilágát, kreatív gondolkodását és manuális készségeiket. Gyermekekről és családjaikról fényképeket csak a Kisvakond csoportban láttam. Minkét csoportban ki vannak helyezve az ülési és alvásirendek.

IV. NEVELÉS-GONDOZÁS

1. A gyermekek folyamatos napirendje és a kisgyermeknevelők munka szervezése

A bölcsőde nyitva tartása: 7⁰⁰-17⁰⁰-ig tart, igazodik a családok igényeihez.

A kisgyermeknevelők váltott, illetve csúsztatott munkarendben dolgoznak. Mivel a két csoportszoza nem nyitható egybe, így a folyamatos felügyelet megoldása komolyabb szervezést igényelt, ezért a nyári időszakban a két délutános kisgyermeknevelőből az egyik 8 órára érkezik, így téve biztonságossá az udvarra való kimenetelt.

A napirend kialakításánál figyelembe veszik a gyermekek életkori sajátosságait és egyéni szükségleteit. **A közeljövőben felvételre kerülő csecsemő számára is ki kell majd dolgozni egy számára jól működő napirendet (egyéni szükségleteit figyelembe véve), amit szintén ki kell függeszteni az átadóba, illetve a megfelelő dokumentációkba megjeleníteni.**

A bölcsődei dajka állandó délutános műszakba jár (9⁰⁰-17⁰⁰). Érkezéséig dajka feladatokat a 4 órás takarítónő látja el.

A napirend megvalósítása során nem kellett várakozniuk a gyermekeknek. Az ölelkezési idő a gyermekellátás intenzív időszakára esik. Csoportösszevonásokra nem kerül sor.

2. A kisgyermeknevelők nevelői magatartása, kommunikációja, felnőtt-gyermek interakciók

Megfigyelésem alatt a csoportban 8 gyermek volt jelen (5 fiú, 3 lány). A saját gyermekek lehetőleg kisgyermeknevelőik közelében tevékenykedtek, de bátran fordultak kérelemmel, vagy segítségért a társ kisgyermeknevelőkhöz, és a bölcsődei dajkához is.

A nevelők folyamatos interakcióban voltak a gyermekekkel, kéréseknek megfelelően vettek részt játéktevékenységeikben. Beszédük érthető, helyes, artikulált volt.

Verbális és nonverbális jelzéseik összhangban voltak. A beszélgetések gondozási tevékenységek során személyre szabottak voltak és a szemkontaktus is megtörtént.

A tevékenységek során információkkal gazdagították a gyermekek ismereteit, és cselekvéseikben mindég kaptak megerősítést, dicséretet, ha kellett magyarázatot, ezzel ösztönözve a további tevékenykedésre, próbálkozásra.

a) Étkeztetés

Az ételek elkészítése és szállítása a település központi konyhájáról történik. Az intézményvezető figyelemmel kíséri a megtervezett étlapokat, és ha nem találja megfelelőnek, egyeztet az élelmezésvezetővel.

Étkezések előtt minden esetben megtörtént a szükségletek kielégítése, kézmosás.

Gyermekek az ülésrenden is feltüntetett állandó helyeikre ültek és fogyasztották el étkeiket.

A reggeli 8⁰⁰ órakor érkezett (felvágottas szendvics, forralt tej): takarítónő tolt be a tálalókocsit, ami tartalmazta az étkezéshez szükséges eszközöket, és magát a reggelit. Az eszközök porcelán és üveg alapanyagból készültek. A kisgyermeknevelő gondozási sorrendnek megfelelően hívta a gyermekeket asztalaikhoz, megterített nekik, és tálalócsipesszel kínáló tányérra helyezve tálalt a kicsiknek.

Tízórára (10⁰⁰) gyümölcs levet kaptak a kicsik, melyet az udvaron fogyasztottak el. A dajka tálcán előkészítette a poharakat és kancsóban a gyümölcs levet. A kisgyermeknevelők, egy a teraszon lévő piknik asztalkához hívták gyermekeiket (asztalonként), és itt kínálták Őket az ivóléval.

Napközben többször kínálták folyadékkal a csöppsegeket, a nagy melegre való tekintettel!

Ebéd (11³⁰): tálaló kocsin tolt be a dajka (rakottkelkáposzta, kenyér, alma). A gyermekek szintén gondozási sorrendnek megfelelően ültek le asztalaikhoz, a saját kisgyermeknevelők vízzel és középről tálalva kínálták gyermekeiket. Számomra érdekes volt, hogy amikor ették a gyermekek a fő ételt, egy idő után félretolták oldalra a tányért és kérték az almát, amit kínáló tányérról meg is kaptak, majd amikor megették az almát, visszavették maguk elé a kelkáposztát és elfogyasztották a maradékot. Ez nem volt jellemző minden gyermeke, volt aki repetázás után ette meg almáját. Erre azt a választ kaptam, hogy sok esetben a gyermek meg sem akarja kóstolni a fő ételt, viszont a gyümölcs elfogyasztása után mégis eszik belőle! A nevelők figyelembe vették a gyermekek egyéni igényeit és annak megfelelően segítettek, vagy szóban irányították Őket. Az étkezés jó hangulatban telt, igénynek megfelelően repetáztak a gyermekek.

A kisgyermeknevelők minden étkezésnél kóstoltak, és információt adtak az étel minőségéről, megnevezéséről, majd a gyermekek közé ülve felügyeltek, segítettek.

Az asztal leszedéséhez nem volt előkészítve tálca a szennyes edényeknek és maradékos tál!

Javaslat: a gyermekeknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy próbálkozzanak a terítéssel, ezzel lehet ösztönözni az önállósodásra.

Lehetőleg úgy kell kialakítani a gyermekekben a jó szokásokat, hogy tanulják meg a helyes sorrendet az ételek elfogyasztásánál.

Az ebéd során nincs szükség kenyér adására, plusz szénhidrát bevitel és telítettséget okoz, ami a fő étel bevitelét gátolhatja. Érdemes egyeztetni az élelmezésvezetővel.

A tálalókocsi alap felszereléséhez tartozik a tálca és maradékos tál, ami megkönnyíti a szennyezet edények elhelyezését a kocsin és megelőzi a lehetséges baleseteket.

b) Altatás

A gyermekek altatása csoportszobán belül történik. Az ágyak kényelmesek, jól moshatók, fertőtleníthetők. Az ágyaknak a helye állandó, így támogatva a gyermekek tájékozódását, biztonságérzetét. A gyermekek jelei az ágyak lábain vannak feltüntetve. Az ágyneműket, ágyszőnyeget a bölcsőde adja.

A nevelők és a dajka biztosították a nyugodt alvás feltételeit: szellőztetés, sötétítés, szükségletek kielégítése, csendes környezet, anyapótló tárgyak, valamint a kisgyermeknevelők felügyelete.

Az elcsendesedést, elalvást a gyermekek egyéni igényeinek megfelelően segítették (odaülés, simogatás.).

Beteg, vagy megfáradt gyermek pihenése is lehetséges az alvás időn kívül is, akár a puhasarokban, akár saját fektetőjén elkülönítve a játszó gyermekektől.

c) Fürdőszobai gondozás (egyéni tisztálkodás, pelenkázás, WC-használat)

A fürdőszoba méretéből adódóan, hogy minden felszerelési tárgy, eszköz megtalálható legyen benne, elég szűkös. A gyermekek tisztázáshoz szükséges eszközöket jellel ellátva részben a pelenkázó asztalban, részben az öltöző szekrény tetején kis kosárkákban tárolják.

A gyermekek számára minden megfelelő magasságban lett felszerelve, ami segíti kialakuló önállóságukat.

A jelenlévő szobatiszta gyermekek önállóan, magabiztosan végezték dolgukat, csak szóbeli irányítást igényeltek, a kisebbek is már próbálkoztak a bili és kisvécé használatával.

A kisgyermeknevelők példamutatással segítették a jó szokások kialakítását. Folyamatosan kommunikáltak, ami részben információ átadás volt, másrészt motiválták a gyermekeket dicsérettel, megerősítéssel.

A higiénés szabályokat a szakmai előírásoknak megfelelően betartották: kézfertőtlenítés, eszközök fertőtlenítése, ruházat tisztán tartása stb.

A gyermekek öltöztetését, pelenkázáshoz szükséges eszközöket a szülők biztosítják. Udvarra való ki és bejövethetőség a gyermekek lehetőséget, időt kaptak próbálkozásra. A szandál levétele és felhúzása, szinte minden gyermeknél jól működött. A nevelők ügyeltek arra, hogy az izzadt, homokos ruházatot lecseréljék, ezzel is fejlesztve a gyermekekben való esztétikai, és tisztaság igényének kialakulását.

d) Játéktevékenység, tanulás segítése

A jó időnek köszönhetően, már reggeli után kimentek az udvarra. A gyermekek szabadon választhatták kint és bent is játékeszközöket tevékenységeikhez. Az udvaron nem csak a homokozáshoz, és nagymozgásos játékeszközöket készítettek elő, hanem szőnyegre, kisasztalra, babákat, mesekönyveket, építőjátékokat is. A gyermekek társas játékára a tárgyak köré való csoportosulás volt jellemző.

Ebédet várva, az egyik kisgyermeknevelő, az elmélyülten játszó gyermekeknek játékot kezdeményezett, amiből hamar kivonultak a csöppségek és visszatértek eredeti tevékenységeikhez.

Egy-két esetben történt konfliktus helyzet játékeszközök miatt, amit a nevelők gyorsan meg is oldottak, ugyan olyan eszköz felajánlásával.

A gyermekek igyekeztek a nevelők közelében tevékenykedni, segítséget kérni, együtt játszani. A játékeszközök használata során, és alkotás közben információt nyújtottak a nevelők szituációnak megfelelően. A játék során is megjelent a nevelők részéről, a dicséret, megerősítés, biztatás, magyarázat.

Javaslat: abban az esetben, ha a gyermekek érdeklődésüknek megfelelően elfoglalják magukat, elmélyülten játszanak, akkor nem kell megzavarni Őket egy új játék felajánlásával, elsősorban az hat rájuk fejlesztőleg, amit szabad akaratukból választanak.

e) Viselkedésszabályozás, társas kapcsolatok

A csoportokra a jó hangulat és az összeszokottság volt jellemző. A csoportszoba és az udvar adottságai, a játékkészletek mennyiségei, a kisgyermeknevelők személyiségei, nevelési stílusuk nem adtak okot a konfliktusok kialakulására.

A kisgyermeknevelők odafigyeltek a gyermekek között zajló interakciókra, a pozitív megnyilvánulásokat megerősítették, fejlettségi szintnek megfelelően ismereteket nyújtottak, beszélgettek, magyaráztak.

Példamutatással és szabályok közlésével a helyes viselkedés elsajátítását segítették.

V. KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, A CSALÁDI NEVELÉS SEGÍTÉSE

1. Közvetlen személyes kapcsolat

A felvételről az intézményvezető és a szakmai vezető dönt, figyelembe véve a törvényi előírásokat. A beszoktatási ütemtervet a szakmai vezető készíti.

Bölcsőde látogatására előre megbeszélte időpontokban és nyílt napok alkalmával van lehetőség. Családlátogatások csak kivételes esetekben maradnak el, de a beszoktatás alatt mindent átbeszél a kisgyermeknevelő és a szülő.

Szülői értekezletet a gondozási-nevelési év megkezdése előtt, az óvodai beiratkozás előtt, és szükség esetén tartanak.

Szülőcsoportos beszélgetéseket szorgalmazzák a kisgyermeknevelők, és a szülők többsége részt is vesz!

Nyílt napok megrendezésekor is szép számban érkeznek szülők, nagyszülők.

Beszoktatás a szakmai előírásoknak megfelelően, de elsősorban a gyermek egyéni adaptációját figyelembe véve történik.

2. Közvetett kapcsolat, a szülők tájékoztatása írásban

A szülők írásbeli tájékoztatására az átadó helyiségben van lehetőség. Megtalálhatók: Alapító okirat, házirend, évszakknak megfelelő napirend, gyermekjogi képviselő neve, étlap, Szakmai program, tűzriadó terv.

Az egyéni fejlődésről a szülőket a Családi füzetben tájékoztatják a saját kisgyermeknevelők.

3. Alapellátáson túli szolgáltatások a családi nevelés támogatására

Nincs alapellátáson túli szolgáltatás

VI. SZAKMAI DOKUMENTÁCIÓ

Intézményvezetői dokumentációk: Felvételhez szükséges adatlapok, Megállapodás, Nyilatkozat, gyermekenként pontosan vezetett, lefűzött. Létszámjelentések napra készek.

Kisgyermeknevelők által vezetett dokumentációk:

- Csoportnapló: napra kész, bővebb tájékoztatást ad a napi eseményekről.
- Egészségügyi lap: mindent tartalmaz.
- Fejlődési napló: igényes, tartalmazza a családlátogatást, beszoktatási összefoglalót, és a negyedéves fejlődési összefoglalókat, érintve a különböző fejlődési területeket.
- Családi füzet: Az új dokumentáció iránymutatása alapján rendszeresen vezetett, az óvodába távozó gyermekeknek már ki lettek adva.

Külön szeretném kiemelni, hogy az új bevezetett dokumentációkat az útmutatásnak megfelelően példa értékűen vezetik! Egy kisgyermeknevelő kézzel, a többiek Ikt. eszközök használatával készítik. Tartalmuk választékosan és szakmai nyelvezetet használva fogalmazott!

Összegzés

Az új Harmatcsepp Bölcsőde 2021 novemberében nyitotta meg kapuit a mezőkeresztesi családokban nevelkedő kisgyermek számára. Bölcsőde népszerű a családok körében, gondozási-nevelési éveiben a törvényi előírásokat figyelembe véve, teljes volt a feltöltöttség. Az intézményvezető nyomon követi a bölcsődében folyó munkát, megbeszéléseket tartanak, támogatja szakmai fejlődésüket.

A szakmai vezető szépen összetartja a csapatot, törekszik a minőségi szakmai munka megvalósulására, ennek egyik már jól látható példája a dokumentációk vezetése, ami dicséretes!

A kisgyermeknevelők szakmai tudásuk mellett, személyiségükből adódóan meleg szeretetteljes odafordulással nevelik, gondozzák a gyermekeket, így támogatva fejlődésük minden területét. Családokkal jó kapcsolatot ápolnak, a szülők bátran fordulnak a nevelőkhöz gondozással- neveléssel kapcsolatos kérdéseikkel.

Kapcsolatot tartanak társintézmények szakembereivel, a gyermekek egészséges fejlődése érdekében.

A szakemberek összehangolt munkája elősegítette a gyermekek biztonságérzetét, a bölcsődében töltött idejük derűs, jó hangulatban, aktívan való eltöltését. A dajka segítette a kisgyermeknevelők munkáját.

A Szakmai programban olvasottak megegyeznek a gyakorlatban látottakkal.

A látogatás során tett hiányosságokat, észrevételeimet, felmerülő kérdéseket átbeszéltük.

Mezőkeresztes, 2023. augusztus 31.

Tóth Sándorné
Szakértő

Hegedűsné Végvári Katalin
elnök

